

Briselē, 2026. gada 12. janvārī
(OR. en)

5094/26

LIMITE

ECOFIN 10

UEM 8

ECB

EIB

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: PADOMES IETEIKUMS par pārmērīga budžeta deficīta situācijas
novēršanu Somijā

PADOMES IETEIKUMS

par pārmērīga budžeta deficīta situācijas novēršanu Somijā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 126. panta 7. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

- (1) LESD 126. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis izvairās no pārmērīga valdības budžeta deficīta.
- (2) Stabilitātes un izaugsmes pakts ir balstīts uz mērķi nodrošināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses kā līdzekli, lai stiprinātu nosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei, kuras pamatā ir finanšu stabilitāte, tādējādi atbalstot Savienības mērķu sasniegšanu attiecībā uz ilgtspējīgu izaugsmi un nodarbinātību.
- (3) Padome [DATUMS] pieņēma lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu par to, ka Somijā deficīta kritērija neievērošanas dēļ pastāv pārmērīgs budžeta deficīts ¹.

---

¹ Padomes Lēmums [DATUMS] par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Somijā, ST dokuments 5093/26.

- (4) LESD 126. panta 7. punkts un Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97² 3. panta 4. punkts nosaka pienākumu Padomei sniegt attiecīgajai dalībvalstij ieteikumu ar mērķi noteiktā termiņā novērst pārmērīgo budžeta deficītu. Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4. punktu minētajā ieteikumā ir arī jānosaka ne vairāk kā sešu mēnešu termiņš, kurā attiecīgajai dalībvalstij efektīvi jāīsteno, lai novērstu pārmērīgu budžeta deficītu; šo termiņu var saīsināt līdz trim mēnešiem, ja to prasa situācijas nopietnība. Turklāt Padomei jāiesaka, lai dalībvalsts īsteno korektīvu neto izdevumu³ virzību, kas nodrošina, ka ieteikumā noteiktajā termiņā vispārējās valdības budžeta deficīts tiek samazināts un saglabājas zem atsaucē vērtības 3 % no iekšzemes kopprodukta (IKP). Ja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika sākta, pamatojoties uz deficīta kritēriju, attiecībā uz gadiem, kad sagaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts pārsniegs atsaucē vērtību, korektīvajai neto izdevumu virzībai saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4. punktu jāatbilst minimālajai gada strukturālajai korekcijai vismaz 0,5 procentpunktu apmērā no IKP. Ņemot vērā Padomes Regulas (ES) 2024/1264 23. apsvērumu, Komisija 2025., 2026. un 2027. gada pārejas periodā, šajos gados nosakot ierosināto korektīvo neto izdevumu virzību, var koriģēt minēto kritēriju, lai ņemtu vērā procentu izdevumu pieaugumu. Korektīvās virzības pamatā vajadzības gadījumā būs atjauninātas prognozes, ko Komisija sagatavos, izmantojot parāda atmaksājamības analīzes metodiku. Attiecīgā dalībvalsts var ziņot Komisijai par konkrētām valstij raksturīgām problēmām, ko tā uzskata par būtiskām, lai noteiktu korektīvo virzību.

² Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., ELI:

<http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Regulu (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis) (OV L, 2024/1264, 30.4.2024.).

³ Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktu “neto izdevumi” ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz Savienības fondu ieņēmumi, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

- (5) Reālais IKP Somijā 2024. gadā palielinājās par 0,4 %. Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi tiek paredzēts, ka Somijas ekonomika 2025. gadā pieaugs par 0,1 %. Izaugsmi veicina neto eksports un investīcijas; tomēr šo komponentu pozitīvo ietekmi lielā mērā vājina publiskā un privātā patēriņa samazināšanās. Paredzams, ka reālais IKP 2026. gadā palielināsies par 0,9 % un 2027. gadā par 1,2 %, ko veicinās privātā patēriņa un investīciju pieaugums, savukārt neto eksports samazinātos. Paredzams, ka bezdarbs 2025. gadā sasniegs 9,5 %, bet 2026. gadā samazināsies līdz 9,3 % un 2027. gadā – līdz 9,0 %. Paredzams, ka inflācija pieaugs no 1,0 % 2024. gadā līdz 1,9 % 2025. gadā. Tālākā nākotnē tiek prognozēts, ka inflācijas līmenis 2026. gadā būs 1,6 % un 2027. gadā – 2,0 %.
- (6) Saskaņā ar *Eurostat* 2025. gada 21. oktobra datiem ⁴ Somijas vispārējās valdības budžeta deficīts 2024. gadā bija 4,4 % no IKP. Komisijas 2025. gada rudens prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts būs 4,5 % no IKP 2025. gadā un 4,0 % no IKP 2026. gadā, tātad pārsniedzot atsaucē vērtību abos gados. Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem ⁵ šīs norises atbilst neto izdevumu pieauguma tempam 1,2 % apmērā 2025. gadā un 1,8 % apmērā 2026. gadā. Prognozēts, ka strukturālais deficīts 2025. gadā būs 2,9 % no IKP, un paredzams, ka 2026. gadā tas samazināsies par 0,2 procentpunktiem no IKP.
- (7) Vispārējās valdības parāds 2024. gada beigās bija 82,5 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2025. gada rudens prognozi, pamatojoties uz pašreizējo politiku, tas 2025. gada beigās būs palielinājies līdz 88,1 % no IKP un 2026. gada beigās līdz 90,9 %, tādējādi saglabājoties virs atsaucē vērtības, kas ir 60 % no IKP.

---

⁴ *Eurostat* euro rādītāji, publicēti 2025. gada 21. oktobrī. Sk.

<https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-21102025-AP>.

⁵ Komisijas dienestu darba dokuments SWD(2025) 951 final “Fiskālās statistikas tabulas, kurās sniegti pamatdati, kas ir būtiski dalībvalstu budžeta politikas novērtēšanai”, 25.11.2025.

- (8) Korektīvā neto izdevumu virzība šajā ieteikumā atbilst minimālajām gada strukturālajām korekcijām vai strukturālajām primārajām korekcijām vismaz 0,5 procentpunktu apmērā no IKP saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4. punktu un Padomes Regulas (ES) 2024/1264 23. apsvērumu. Pamatojoties uz makroekonomiskajiem pieņēmumiem Komisijas 2025. gada rudens prognozē, šajā ieteikumā norādītā korektīvā neto izdevumu virzība atbilst strukturālās primārās bilances korekcijai 0,5 procentpunktu apmērā no IKP gan 2026., gan 2027. gadā. Attiecībā uz 2028. gadu pēc laikposma, kurā Komisija var ņemt vērā procentu izdevumu pieaugumu, strukturālās bilances korekcija ir 0,5 procentpunktu apmērā un strukturālās primārās bilances korekcija ir 0,6 procentpunktu apmērā no IKP.
- (9) Šajā ieteikumā norādītā korektīvā neto izdevumu virzība aizstāj neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus 2026. gadam un turpmākajiem gadiem, kā noteikts 1. punktā Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumā, ar ko apstiprina Somijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu ⁶.
- (10) Pamatojoties uz ieteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kuri ir vienīgā ar darbību saistītā atsaucē vērtība atbilstības pārbaudei, kas ir noteikta šajā ieteikumā, un pamatojoties uz Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmu un Komisijas 2025. gada rudens prognozi, paredzams, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies no 4,5 % no IKP 2025. gadā līdz 2,7 % no IKP 2028. gadā.
- (11) Pamatojoties uz korektīvo neto izdevumu virzību šajā ieteikumā, Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmu un Komisijas 2025. gada rudens prognozi, vispārējās valdības parāds turpinātu samazināties no 82,5 % no IKP 2024. gada beigās līdz 93,5 % 2028. gada beigās.

---

⁶ Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Somijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/656, 10.2.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/656/oj>).

- (12) Ievērojot ieteiktos neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, kas noteikti ar korektīvo virzību, būtu jānodrošina pārmērīgā deficīta noturīga korekcija, savukārt konkrēti pasākumi būtu jāvirza uz publisko finanšu kvalitātes un struktūras uzlabošanu, investīciju saglabāšanu un ekonomikas izaugsmes potenciāla stiprināšanu. Fiskālajām un plašāka ekonomiska rakstura reformām būtu ilgtspējīgi jāuzlabo ekonomikas izaugsmes un noturības potenciāls un jāatbalsta fiskālā stabilitāte.
- (13) Šajā sakarā joprojām ir piemērojams Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikuma, ar ko apstiprina Somijas vidēja termiņa plānu, 2. punkts un II pielikums ("Reformu un investīciju kopums, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai līdz septiņiem gadiem"). Komisija turpinās uzraudzīt šo reformu un investīciju īstenošanu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 ⁷ 22. panta 1. punktu.
- (14) Somija 2025. gada 30. aprīlī lūdza aktivizēt valsts izņēmuma klauzulu, lai pavērtu iespēju īstenot lielākus aizsardzības izdevumus saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 26. panta 1. punktu, ievērojot Komisijas 2025. gada 19. marta paziņojumu ⁸. Padome 2025. gada 8. jūlijā pēc šā lūguma pieņēma ieteikumu ⁹, kas ļauj Somijai 2025.–2028. gadā atkāpties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kuri norādīti Padomes 2025. gada 21. janvāra ieteikumā, ar ko apstiprina Somijas vidēja termiņa plānu, un pārsniegt tos.

---

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁸ Komisijas paziņojums "Iespējas rašana palielināt aizsardzības izdevumus Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros", 19.3.2025., C(2025) 2000 final.

⁹ Padomes ieteikums, ar ko Somijai ļauj novirzīties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kurus noteikusi Padome saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana) (OV C, C/2025/3966, 20.8.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj>).

- (15) Valsts izņēmuma klauzulas nodrošinātā elastība būtu jāņem vērā arī pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanā un novērtējumā par to, vai Somija ir rīkojusies efektīvi. Tāpēc līdz 2028. gadam šajā ieteikumā paredzēto korektīvo neto izdevumu virzību papildina elastība, ko pieļauj aizsardzības izdevumu palielinājums ¹⁰ saskaņā ar valsts izņēmuma klauzulu. Lai nodrošinātu, ka netiek apdraudēta fiskālā stabilitāte, šajā ieteikumā būtu jānosaka maksimālā elastība saskaņā ar Komisijas 2025. gada 19. marta paziņojumu un Padomes 2025. gada 8. jūlija ieteikumu. Šajā nolūkā vispārējā maksimālā elastība saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru būtu jāattiecinā tikai uz elastību, kas nav izmantota laikposmā pirms neto izdevumu virzības šajā ieteikumā.
- (16) Pamatojoties uz Komisijas prognozēm ¹¹, paredzams, ka Somija nebūs pārsniegusi maksimālo neto izdevumu pieauguma tempu 2025. gadam, ko 2025. gada 21. janvārī ieteica Padome, un tādējādi nebūs izmantojusi elastību, kuru pieļauj Padomes 2025. gada 8. jūlija ieteikums. Tādējādi maksimālā elastība joprojām tiek definēta kā aizsardzības izdevumu palielinājums procentos no IKP kopš 2021. gada un jebkurā gadījumā ne vairāk kā 1,5 % no IKP.
- (17) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 8. panta 3. punktu Padomes lēmumu atcelt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, ievērojot LESD 126. panta 12. punktu, pieņem tikai tad, ja budžeta deficīts ir samazināts zem atsaucē vērtības un saskaņā ar Komisijas prognozēm tas šādā līmenī saglabāsies esošajā un nākamajā gadā,

---

¹⁰ Valsts finansētie aizsardzības izdevumi, kā definēts valdības funkciju klasifikācijā (COFOG 02. nodaļa).

¹¹ Komisijas dienestu darba dokuments SWD(2025) 951 final "Fiskālās statistikas tabulas, kurās sniegti pamatdati, kas ir būtiski dalībvalstu budžeta politikas novērtēšanai", 25.11.2025.

AR ŠO IESAKA:

1. Somijai būtu jānodrošina, ka neto izdevumu nominālā pieauguma tempi nepārsniedz I pielikumā noteiktās maksimālās vērtības.
2. Tādējādi Somijai būtu jānovērš pārmērīga budžeta deficīta situācija līdz 2028. gadam.
3. Padome nosaka termiņu – 2026. gada 30. aprīli –, līdz kuram Somijai efektīvi jārīkojas un jāiesniedz vajadzīgie pasākumi kopā ar savu 2026. gada progresu ziņojumu, kas jāiesniedz Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 21. pantu. Pēc tam Somijai vismaz reizi sešos mēnešos – pavasarī saistībā ar saviem gada progresu ziņojumiem un rudenī saistībā ar budžeta plāna projektiem – būtu jāziņo par šā ieteikuma īstenošanā panākto progresu, līdz pārmērīgs budžeta deficīts ir novērsts.
4. Somijai ir ļauts līdz 2028. gadam pārsniegt šā ieteikuma 1. punktā noteiktos neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, ja neto izdevumi, kas pārsniedz minētos maksimālos pieauguma tempus, nav lielāki par:
  - (a) aizsardzības izdevumu procentuālās attiecības pret IKP palielinājumu kopš 2021. gada;
  - (b) ar noteikumu, ka novirze, kas pārsniedz neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, nav lielāka par 1,5 procentiem no IKP.

5. Lai nodrošinātu papildu izdevumu pareizu iegrāmatošanu, Somija iekļauj faktiskos un plānotos datus par kopējiem aizsardzības izdevumiem (COFOG 02. nodaļa), t. sk. aizsardzības investīcijām (COFOG 02. nodaļa, P.51), un jebkādiem izdevumiem, kurus finansēs no SAFE aizdevumiem, kas nav ietverti COFOG 02. nodaļā:
- (a) par T-4, T-3, T-2 un T-1 gadu (T gads ir kārtējais gads), kad tā sniedz Komisijai (*Eurostat*) ziņojumus saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 479/2009 ¹²;
  - (b) par laikposmu no 2021. gada līdz T gadam (kārtējais gads) valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos un gada progresa ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. panta 1. punktu, 15. pantu un 21. panta 1. punktu;
  - (c) par T gadu (kārtējais gads) un T+1 gadu budžeta plāna projektos saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 473/2013 ¹³.

Šis ieteikums ir adresēts Somijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*

---

¹² Padomes Regula (EK) Nr. 479/2009 (2009. gada 25. maijs) par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto Protokolu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru (OV L 145, 10.6.2009., 1.–9. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01>).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 473/2013 (2013. gada 21. maijs) par kopīgiem noteikumiem budžeta plānu projektu uzraudzībai un novērtēšanai un pārmērīga budžeta deficīta novēršanai eurozonas dalībvalstīs (OV L 140, 27.5.2013., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj>).

**Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi
(gada un kumulatīvie pieauguma tempi nominālā izteiksmē)**

Somija

Gadi		2026	2027	2028
Pieauguma tempi (%)	gadā	1,3	1,5	1,8
	kumulatīvi *	2,5	4,1	5,9

* Kumulatīvos pieauguma tempus aprēķina, par bāzes gadu pieņemot 2024. gadu.